

Valtuustoaloite

KITTELÄN KUNTA

26.10.2020

Nro 74/12/2020

Koulukeskushanke

Kittilän kunnassa on käynnistetty koulukeskuksen suunnittelu.

Esitämme, että selvitetään mahdollisuus rakentaa suunniteltu koulukeskus puusta.

Puu on kotimainen raaka-aine ja puusta rakentamalla on mahdollista saada oppilaille terveellinen oppimisympäristö.

Puulla on rakennusten raaka-aineena ekologisia, käytännöllisiä ja terveyttä edistäviä ominaisuuksia.

Puurakentaminen tarjoaa osaltaan ratkaisun julkisen rakentamisen home- ja sisäilmaongelmiin. Eri tutkimuksissa on havaittu, että mitä enemmän rakennuksen sisäpinnoissa on käytetty puuta, sen paremmin ilmankosteus pysyy terveyden kannalta optimialueella eli 30-55 prosentissa. Puurakennuksen miellyttävä sisäilma on seurausta puupintojen luontaisesta taipumuksesta tasata sisäilman kosteushuippuja.

Puu on kestävä ja ympäristöystävällistä rakennusmateriaalia.

Kittilä 26.10.2020

OMK:n valtuustoryhmä

Selma Yrjö
Inkeri Yrjö

Pentti Kangas
Pentti Kangas

Tuula Merilinen
TUULA MERTANEN

Yrjö Vaara
Yrjö Vaara

Antti Oksanen
Antti Oksanen

Tiina Huimaja (vihr.)
TIINA HUIMAJA

Kokoomus
Jukka Poti

Puu peittosi muut hinnassa, lisää puisia opetustiloja Helsinkiin

Lähes joka toisen julkisen uudisrakennuksen tulisi olla viiden vuoden päästä puuta. Kunnilla on ratkaiseva rooli tavoitteiden saavuttamisessa.

ANNI-SOFIA HOPPI

Katse oikeaan, vasempaan, ylös ja alas. Pelkkää puuta kaikkialla!

"Tavoitteenamme on käyttää niin paljon puuta kuin mahdollista", vahvistaa Puurakentajat Group Oy:n toimitusjohtaja Mikko Leino.

Helsingin Kruunuvuorenrantaan rakentuvassa Hopealaakson puupäiväkodin rungossa on lähes tuhat kuutiota massiivipuuta.

Heinäkuussa työmaalle tuotiin 17 rekkakuormallisista esivalmistettuja elementtejä. Vain pari kuukautta myöhemmin päiväkodin runko on viimeistelyä vaille valmis.

"Massiivipuelementit ovat kevyitä ja nopeita asentaa mutta silti lujuusominaisuuksiltaan yhtä vahvoja kuin muut materiaalit", Stora Enson kehityspäällikkö Antto Kauhanen sanoo.

Puupäiväkoti on myös melkoinen hiilivara. Kauhasen mukaan se sitoo käyttöaikanaan hiilidioksidia yli 400 auton vuoden päästöjen verran.

Hopealaakson päiväkodin runko koostuu ristiinliimatusta puusta (clt) ja viilupuusta (lvl). Clt on valmistettu Stora Enson Ruotsin tehtaalla, lvl-palkit Varkaudessa.

Stora Ensolla on kaksi clt-tehdasta Itävallassa ja yksi Ruotsissa. Syyskuussa yhtiö kertoi investoivansa 79 miljoonaa euroa Tšekiin Žďárecin sahan yhteyteen rakennettavaan clt:n tuotantolinjaan.

"Se palvelee etenkin Itä-Eu-

Helsingin rakentuvan Hopealaakson päiväkodin massiivipuinen runko rakentui lähes valmiiksi vain kahdessa kuukaudessa. Työharjoittelija Dmitri Tumanov viimeisteli sitä toissa viikolla.

roopan kasvunäkymiä. Vahvin kasvualue on yhä Eurooppa, kehittyviä alueita Yhdysvallat ja Kiina", Kauhanen listaa.

Puurakentamisen noususta on puhuttu Suomessa pitkään.

Luvuissa se ei silti näy: vain 15 prosenttia julkisista uudisrakennuksista oli viime vuonna puisia. Hällitys aikoo kuitenkin kaksinkertaistaa julkisen puurakentamisen jo vuoteen 2022 mennessä.

"Puurakentaminen on ollut jo pitkään tuloillaan. Nyt viimein on puurakentamisen aika lyödä läpi", Kauhanen toivoo.

Monen mielestä puurakentaminen yhdistyy kalliimpaan hintaan. Sille ei Puurakentäjien mukaan ole perusteita.

"Päiväkodin kilpailutuksessa puu voitti muut vaihtoehdot myös kustannusvertailussa. Puu on kilpailukykyinen vaihtoehto rakentamiselle niin kouluissa, päiväkodeissa kuin toimistoissakin", Puurakentajat Rakennus Oy:n toimitusjohtaja Jyrki Huttunen toteaa.

Puurakentajat, Rakennuspartio ja arkkitehtitoimisto AFKS ovat yhdessä voittaneet jo useamman Helsingin kau-

pungin järjestämän kilpailutuksen. Voiton jälkeen he ovat valinneet puutoimittajaksi Stora Enson.

Yksi puinen opetusrakennus on jo käytössä, kaksi työn alla ja kaksi suunnitteluvaiheessa.

Huttusen mielestä kuntapäätäjien ja rakennuttajien kannattaisi miettiä yksikköhinnan sijaan koko rakentamisprosessia.

Leinon mielestä kustannusten arvioinnissa ei vielä osata huomioida riittävästi massiivipuurakentamisen etuja.

"Esimerkiksi oikein suunnit-

tellun massiivipuurakennuksen läpimenoaika ja rakennustapa poikkeaa perinteisestä. Rakennusala on Suomessa konservatiivinen."

Ympäristöministeriön Puurakentamisen ohjelman ohjelmapäällikkö Petri Heimon mukaan hintojen vertailu on osin arvailua siihen saakka, kunnes nähdään toteutuneet kustannukset.

"Matalassa rakentamisessa puu on aina ollut edullinen vaihtoehto. Jos puu on rakennuttajalle uusi materiaali, lai-

tetaan hintaan vähän varmuuskertoimia, jolloin se voi näytetä betonia kalliimmalta, vaikka toteutunut hinta olisikin samanhavainnollista.

Ympäristöministeriö tulee seuraamaan julkisen puurakentamisen tavoitteiden toteutumista rakennuslupatilastoista.

"Rakennus määrittellään tyntyyppiseksi kantavan rungon mukaan. Seuraamme niissä joissa pääasiallinen kantava runko on puu. On luvanhakijata kiinni, mihin rakennustyyppiin hän laittaa raksin", Hei sanoo.

SANNE KATA

Julkinen puurakentaminen toimii yksityisille veturina

ANNI-SOFIA HOPPI

Hallituksen julkiselle puurakentamiselle syyskuussa asettamat tavoitteet ovat kunnianhimoiset. Puun osuuden tulisi kaksinkertaistua nykyisestä vain muutamassa vuodessa.

Ympäristöministeriön Puurakentamisen ohjelman ohjelmapäällikön Petri Heinon mukaan kasvu voi näyttää prosenteissa hurjalta mutta on silti mahdollista.

"Tavoitteet ovat aiheuttaneet keskustelua maakunnissa ja kunnissa, juuri niin kuin toivoimme. Esimerkiksi Helsinki mietti jo, mille tasolle asettaa omat puurakentamisen tavoitteensa ja miten niihin päästään."

Puurakentamisen lisääntyminen vaatii uudistumista kunnilta ja koko rakennusosalta.

Sitä vauhdittakseen ympäristöministeriöllä on työn alla muun muassa koulutuksia ja tietokanta toteutuneista puurakennushankkeista.

Tavoitteena on myös neuvontapalvelun avaaminen kunnille hankintaan liittyvissä asioissa. Puurakentamisen ohjelman kautta voi saada avustusta puun käyttöä julkisessa rakentamisessa edistävillä hankkeilla. Hakuaika jatkuu 16. marraskuuta saakka.

"Julkinen rakentaminen toimii veturina. Kun osaamista kertyy, seuraa myös yksityinen sektori perässä", Heino ennakoii.

Opetusrakennuksissa puun osuus on jo lähellä kolmannes-

Julkisen puurakentamisen tavoitteet

Puun markkinaosuus, %

Kaikki rakentaminen

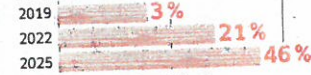
Opetusrakennukset

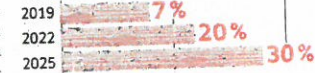
Hoitoalan rakennukset

Asuinkerrostalot

Kokoontumisrakennukset

MT Lähde: ympäristöministeriö

ta. Muissa rakennustyypeissä kasvu on ollut hitaampaa.

"Kouluissa ja päiväkodeissa hirsi ja clt ovat lyöneet läpi. Myös matalia hoivakoteja tehdään jo puusta", Heino kertoo.

Sen sijaan suurissa tai korkeissa rakennuksissa, kuten sairaaloissa ja urheiluhalleissa, puurakentamisen kasvu on ollut hitaampaa.

"Esimerkiksi sairaalassa puuta voitaisiin hyödyntää monilla osastoilla. Usein eri tilat rakennetaan kuitenkin samalla

sapluunalla samoista materiaaleista."

"Toki sellaisissa tiloissa, joissa pintojen tulee olla painepesurilla pestäviä, ohjaa siivotavuus ja puhdistettavuus materiaalivalintoja", Heino jatkaa.

Heinon mielestä kuntien kannattaisi kohdentaa puurakentamisen ohjaustoimia erityisesti omiin vuokrataloihin. Puisten vuokra-asuntojen rakentamiseen voi hakea Asumisen rahoitus- ja kehittämissivustolta Aralta korotettua käynnistysavustusta.

Rakennustyömaalla turvavälien pitäminen onnistuu hyvin, eikä koronatilanne ole vaikuttanut työnteokoon. Niail Coleman sal siirrellä kuun alussa lankkuja rauhassa.

HOPEALAAKSON PÄIVÄKOTI

Helsingin Kruunuvuorenrantaan noin 210 lapselle rakentava puupäiväkoti. Valmistuu 2021 syksyyn mennessä. Stora Enso toimittaa massiivpuuelementit. Puurungon kokonaistoimituksesta vasta Puurakentajat Group Oy. Puurakentaja Helsingin kaupunki. Pääurakoitsijana Rakennuspartio Oy. Arkkitehtinä AFKS - Arkkitehdit Frondelius + Keppo + Salmenperä. Rakennesuunnittelusta vastaa rakennusarkkitehti T Kekki Oy.

Stora Enson kehityspäällikkö Antto Kauhanen, Puurakentajat Rakennus Oy:n toimitusjohtaja Jyrki Huttunen, työmaainsinööri Ilkka Honkonen ja Puurakentajat Group Oy:n toimitusjohtaja Mikko Leino ovat tyytyväisiä konkreettisiin puurakentamisen tavoitteisiin.